

TREND

PRIME

Magazín týždenníka TREND
23. novembra 2020

100

ELITA
BIZNISU

NAJBOHATŠÍCH
SLOVÁKOV A ČECHOV

Cena 4,50 €

GENERÁLNI PARTNERI:

HAVEL & PARTNERS
ÚSPECH SPÁJA

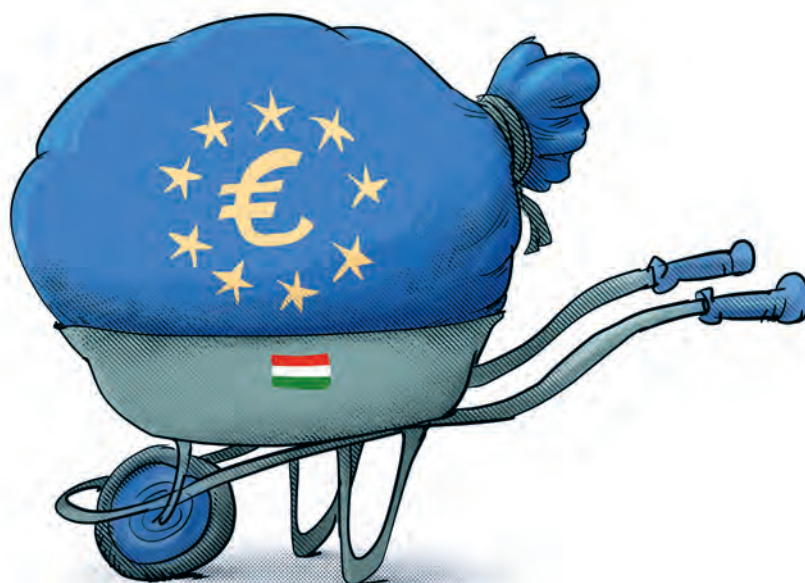
PARTNER:

Všetci Orbánovi muži

Desať rokov bohatnú. Hravo sa dostávajú k dotáciám z Európskej únie, získavajú štátne zákazky a účtujú si za ne vyššie ceny, než ponúka konkurencia. Ich majetok narastá a oni nezadržateľne stúpajú na rebríčku najbohatších Maďarov. Desať rokov sa vyhrievajú v priazni maďarského premiéra Viktora Orbána

 Péter Szakonyi

E

konomická stratégia maďarskej pravicovej vlády, na čele ktorej stojí od roku 2010 Viktor Orbán, sa čoraz viac odráža aj v rebríčku stovky najbohatších Maďarov. V tohtoročnom vydaní figuruje už osemnásť podnikateľov, ktorí nejakou formou získali majetok aj vďaka štátnym zákazkám. V roku 2012 boli pritom takí miliardári v rebríčku iba štyria. Hodnota ich spoločného majetku sa v roku 2020 vyšplhala na 875,4 miliardy forintov, v prepočte 2,65 miliardy eur, čo predstavuje jednu pätinu celkového majetku všetkých sto najväčších maďarských boháčov.

Zaujímavé je, že do rebríčka sa dostali aj dvaja muži, ktorí upadli do nepriazne premiéra a jeho vládnucej strany. V rokoch 2010 až 2014 kedysi vplyvný Lajos Simicska vybudoval a neskôr prišiel o impérium siahajúce

od stavebníctva až po médiá. Po otvorení verejnom konflikte s Viktorom Orbánom stratil jeho podporu. Podobný scenár zažil Zoltán Spéderem. Niekdajšieho mocného majiteľa bankovej skupiny donútili vzdať sa počas niekoľkých mesiacov väčšiny svojich investícií. Dnes je so svojím majetkom v hodnote 85 miliónov eur len na 48. mieste rebríčka.

Nehnutelnosti vedú

Pokiaľ ide o štátne zákazky, najviac príležitostí bolo aj tento rok v developerských projektoch. Na stavbe administratívnych budov či veľkolepých projektov podporovaných vládou, ako je napríklad národný program výstavby štadiónov, sa vo väčšej či menšej miere podieľa dvanásť biznismenov

875,4 mld. HUF

v prepočte 2,65 mld. eur dosahuje majetok 18 maďarských podnikateľov v rebríčku, ktorí svoje bohatstvo získali aj vďaka verejným zdrojom

z prvej dvadsiatky rebríčka superbohatých. Na druhom mieste zostávajú aktivity v poľnohospodárskom sektore, tam je hnacím motorom rastu jednak zisk prešpikovaný agrárnymi dotáciami Európskej únie, jednak stúpajúce ceny pôdy.

Bohužiaľ, oblasť informatiky, nových technológií, služieb v zdravotníctve a farmácie má medzi maďarskými boháčmi minimálne zastúpenie. Pár výnimiek sa však nájde. Okrem Györgya Gattyána zhodnotili svoj majetok

napríklad súrodenci Kertészovci a Gábor Emőri realizáciou systému na výber mýta, Ferencz Darvas novinkami z oblasti aplikovanej chémie a Gábor Bojár vybudovaním Graphisoft Parku.

Hospodársku krízu, ktorá vypukla na jar spolu s pandémiou koronavírusu, maďarskí superboháči zatiaľ takmer nepocítili. Podľa prepočtov ostatnej publikácie 100 najbohatších Maďarov klesol ich spoločný majetok na 4 568,1 miliardy forintov, čiže 13,8 miliardy eur, čo je o 64,9 miliardy forintov alebo 194 miliónov eur menej než vlni. Roky trvajúci trend rastu, presnejšie trend rastu majetku najbohatších, sa tak počas pandémie zastavil.

Výmena generácií

V tohtoročnom rebríčku figuruje iba dvadsať mien, ktoré v ňom boli uvedené už v prvom vydaní v roku 2002. Sú to tí, ktorí základ svojho majetku získali ešte v deväťdesiatych rokoch minulého storočia v období privatizácie. Z bývalých socialistických veľkopodnikov identifikujeme v rebríčku len niekoľko. Videoton či chemický závod Nitrogénművek z mesta Pét sa považujú za výnimku, pretože zostali v rukách maďarských podnikateľov. Iné podniky zanikli bez stopy, niekoľko z nich, napríklad konzervárne Glóbusz, cukrovinkový závod Győri Keksz či výrobca pracích prostriedkov Tomimososzer, sa dostalo do rúk zahraničných firiem. Mnohí členovia vtedajšej „veľkej generácie“ sú aktívni dodnes, napríklad Sándor Csányi, Lajos Kasza, vydavateľ Tamás Kolosy či Sándor Zetwitz, podnikajúci v oblasti zdravotníckeho priemyslu.

Iní už úplne alebo aspoň čiastočne odovzdali vedenie firmy svojim nasledovníkom, ale výraznú výmenu generácií sme zatiaľ nepostrehli. Chemické podniky Lászlóa Bigeho aj niektoré časti Csányiho impéria už riadia ich synovia, ale prítomnosť mladej generácie vo vedení firiem sa v rebríčku najbohatších Maďarov ešte neodráža. Skutočne mladých miliardárov medzi tridsiatkou a štyridsiatkou by sme v rebríčku hľadali márne.

Autor je zakladajúci šéfredaktor publikácie 100 najbohatších Maďarov.

Foto - Archiv

Profily najbohatších Maďarov

Sándor Csányi (67)
938 mil. €

1. Je generálnym riaditeľom OTP Bank Group, jednej z najväčších finančných skupín v regióne strednej a východnej Európy a najväčšej banky v Maďarsku. Pôsobí aj ako akcionár a člen predstavenstva maďarskej nadnárodnej ropnej a plynárenskej spoločnosti MOL Group. Prostredníctvom výrobcu potravín Bonafarm je vlastníkom rozsiahlych poľnohospodárskych pozemkov, patrí mu napríklad aj najväčší bitúnok v Maďarsku. Jeho zahraničné investície spravuje fond so sídlom v Singapure. Na riadení jeho podnikov sa aktívne podieľajú jeho dvaja dospelí synovia. V čele rebríčka najbohatších Maďarov je nepretržite už od roku 2010 a za posledných deväť rokov ho na prvej pozícii vystriedali iba dvaja iní podnikatelia - Gábor Várszegi, ktorý žije v USA a už sa stiahol z obchodného života, a developer Sándor Demján, ktorý zomrel pred tromi rokmi.

György Gattyán (50)
847 mil. €

2. V rebríčku najväčších maďarských boháčov si polepšil, čo sa dá vysvetliť tým, že súčasná kríza sa takmer nedotkla online trhu. Jeho tohtoročné príjmy, naopak, prekonal tie z roku 2019. Hlavným zdrojom príjmov je pre G.

Gattyána portál Jasmin.com, ktorý poskytuje služby obsahovo zamerané na dospelú klientelu. S jeho menom sa spája aj založenie a svetový úspech nového športového odvetvia v Maďarsku - teqballu. Majiteľ koncernu Docler je skutočný „self-made man“, ktorý začínal predajom ojazdených škodoviek a na prelome tisícročí založil informačnú spoločnosť s pobočkami nielen v Budapešti ale aj v Luxemburgu a v Los Angeles. V posledných rokoch kúpil niekoľko firiem, napríklad informačnú spoločnosť AdSuply, ktorá je jednou z popredných firiem v oblasti reklamy, alebo renomovaný luxemburský denník Premium Magazin.

Lóric Mészáros (54)
817 mil. €

3. Niekdajší plynár z Felcsoutu, malej obce neďaleko Budapešti, je všeobecne znám svojimi nadštandardnými vzťahmi s maďarským predsedom vlády Viktorom Orbánom. Aj v minulom roku získal niekoľko stá miliónov forintov z verejných zákaziek. Niektoré podniky jeho impéria, napríklad sieť hotelov Hunguest, však zrazila na kolena epidémia koronavírusu. Jeho majetok sa tak oproti vlnajšku scvrkol o 78 miliónov eur. Do elitného klubu superboháčov sa dostal v roku 2014 a rýchlosťou blesku zväčšoval svoj majetok, ten pred šiestimi rokmi predstavoval „len“ 32 miliónov eur. Dnes mu patrí takmer tristo podnikov. Rozhodujúcu úlohu v nich hrá predaj áut, stavebníctvo, energetika, finančné služby a agrosektor. Jeho firma stavia tretí blok jadrovej elektrárne v meste Paks a získala obrovskú zákazku na modernizáciu vlakového spojenia Budapešť - Belehrad. Je vlastníkom podielov v MKB Bank a Takarékbank.

Zsolt Felcsuti (49)
566 mil. €

4. Je väčšinovým vlastníkom MPF Industry Holdingu, ktorý sídli v Singapure a vyrába náhradné diely pre stroje a ich príslušenstvo. Okrem Maďarska má filiálky aj v Číne. Na rozdiel od mnohých iných sa Z. Felcsuti nezúčastnil na privatizácii a nedostáva ani štátne zákazky. Skupinu MPF prevzal od svojho otca, ktorý ju založil ako malú garážovú firmu. Keďže sa Zsolt Felcsuti už na riadení firmy nepodieľa, väčšinu času trávi vo Švajčiarsku a v Španielsku.

Gábor Széles (75)
514 mil. €

5. Bol aktívnym účastníkom privatizácie. Kúpil hneď dve renomované firmy. Kým však vlajkovú loď elektronického sektora Videoton viedol úspešne - v súčasnosti je jedným z hlavných dodávateľov v regióne -, spoločnosť Ikarus, výrobca autobusov, sa mu reštrukturalizovať nepodarilo a v súčasnosti len prežíva. G. Széles sa angažuje aj v oblasti turizmu a developerských projektov. Firmu doteraz riadi sám.

Tibor Veres (58)
486 mil. €

6. Bývalý absolvent moskovskej univerzity pôsobí v oblasti developerských aktivít, obchodu a v energetike. Spolu so svojím otcom Györgyom Veresom založili právneho predchodcu dnešnej skupiny Wallis, v ktorej je v súčasnosti hlavným vlastníkom. Je členom predstavenstva spoločností Graboplast a Wing Group. Tá v minulom roku kúpila poľskú developerskú spoločnosť Echo Investment. S akciami troch Veresových firiem sa obchoduje na budapeštianskej burze cenných papierov.

László Szijj (62)
363 mil. €

7. Podobne ako L. Mészáros ešte v roku 2014 v rebríčku superboháčov nefiguroval. Je dôverníkom Orbánovej vlády. Jeho firmy, najmä spoločnosť Duna-Aszfalt, realizujú veľké zákazky v oblasti výstavby ciest a rozvoja infraštruktúry. Vlní sa prvýkrát vybral podnikat' do zahraničia: v Kongu získal zákazku na vybudovanie ciest v hodnote 473 miliónov dolárov. Jedna zo Szijjových firiem sa podľa vlastných firemných zdrojov podieľa na výstavbe železnice v Bulharsku spolu s podnikom Lőrinc Mészárosom.

Dániel Jellinek (44)
348 mil. €

8. Je predstaviteľom novej generácie developerov. Už počas stredoškolských štúdií obchodoval s počítačmi a použitým tovarom, potom sa jeho záujem obrátil k realitnému sektoru. Okrem iného vlastní štrnásť maďarských nákupných centier, niekoľko administratív-

ných budov a priemyselných parkov. V minulom roku uskutočnil niekoľko investičných projektov, napríklad jeho firma Indotek získala budapeštianske hotely Sofitel a Gellért.

Lajos Kasza (71)
342 mil. €

9. Je jedným z miliardárov pochádzajúcich z mestečka Jászberény. Kariéru začínal ako mechanik a údržbár v socialistickom chladiarskom veľkopodniku Lehel. Jeho firma Jász-Plastik sa na privatizácii nezúčastnila, ale bola a je aktívna ako dodávateľ maďarských nadnárodných podnikov. V meste spravuje 85-hektárový priemyselný park, kde pôsobí niekoľko desiatok najmä zahraničných firiem. Vlastní firmu na výrobu akumulátorov, podnik na výrobu baliacich látok, dokonca aj vinárstvo.

László Bige (58)
339 mil. €

10. V rebríčku superboháčov stratil za posledné roky najviac. Je majiteľom najvýznamnejšieho výrobcu umelých hnojív v Maďarsku, firmy Nitrogénművek. Jeho majetok v roku 2017 predstavoval 605 miliónov eur, tento rok klesol takmer o polovicu. Dôvodom nie sú rozsiahle investície, ale skôr všeobecne známe zlé vzťahy s prvým z rebríčka miliardárov, Sándorom Csányim, rovnako ako to, že nepatrí k obľúbencom vládnucej strany. Napríklad vlani bola jeho firma v Szolnoku nútená na niekoľko mesiacov zastaviť výrobu, pretože proti nemu začal konanie finančný úrad aj úrad na ochranu životného prostredia.